

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Filip Sidó
Název práce: Izraelská lobby v USA a její postoj vůči Iránu po dohodě JCPOA

Oponoval/a(u) externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Irena Kalhousová, Phd
Ředitelka Herzlova centra izraelských studií
IMS FSV UK, Pekařská 10a

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce si klade za cíl analyzovat pozice izraelských lobby v USA vůči jaderné dohodě s Íránem a jejich případný vliv na formování zahraniční politiky USA.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce je poměrně přehledně zpracována a čtenáře seznámí se základními informacemi ohledně fungování a pozic izraelských lobby ve Washingtonu.

Zde několik poznámek:

Při definici výzkumných otázek autor na str. 2 předkládá dvě VO, s tím, že ta první – proč USA zaujímají nepřátelský postoj vůči Íránu - není podle názvu této práce relevantní a ani jí není věnována v textu velká pozornost. Druhá VO je rozdělena do dvou částí – jak se izraelské lobbistické skupiny staví vůči Íránu a jaderné dohodě JCPOA - a – zda je možné určit, jestli jsou úspěšné v prosazování své agendy. Práce dobře pokrývá první část této VO, ale nedostatečně analyzuje druhou část VO. Je to ale vcelku pochopitelné, protože na úrovni bakalářské práce je velmi ambiciózní takovou výzkumnou otázku zodpovědět. To, že pozice USA byla během administrativy Donalda Trumpa téměř totožná s pozicemi AIPACu a CUFI a v době Baracka Obamy s pozicemi J Street neznámá, že to byl výsledek jejich snažení. Rozhodující roli v tom mohly sehrát zcela jiné proměnné, kterými se autor jednoduše nezabývá.

Autor není vždy faktograficky přesný a to především když popisuje historické události na Blízkém východě a bezpečnostní faktory ovlivňující pozice jednotlivých aktérů – např. hned úvodní odstavec: vztah USA k Iránu byl negativně definován hned po roce 1979 (nikoliv až poté, co začal Írán sponzorovat Hizballáh, či když začal usilovat o jaderné zbraně – mimochodem většina představitelů Íránu popírá, že o to jim jde) a došlo k tomu poměrně nezávisle na vztahu Izrael-Írán.

Některá prohlášení jsou dosti silná a vyžadovala by lepší analýzu – např. str. 9: „Ukázalo se, že Izrael nemohl svými činy v regionu BV udělat nic, co by ohrozilo americkou podporu židovského státu.“

V kapitole 1.2.2. autor píše, že jedním z nástrojů izraelské lobby je jejich vliv na židovské voliče. Dosud nejvlivnější skupinou byl AIPEC a CUFI, které obě zastávají velmi jestrábí pozice blízké Republikánům. Američtí židé volí velkou většinou Demokraty již od dob FDR. Takže tento nástroj asi není příliš efektivní.

Ve stejné kapitole jen o něco dál: 'izraelské lobby najímají do thinktanku intelektuály, kteří prosazují názory amerických židů' - autor ale nezmiňuje, které názory to jsou. Navíc američtí židé nepředstavují zcela koherentní skupinu, a jestli mají něco společného, tak že spíše inklinují k progresivním tématům. Obzvláště mladší generace se o Izrael a BV už tolik nezajímá a pokud ano, tak je dosti kritická.

Autor se zaměřuje ne tři lobbistické skupiny – AIPAC, CUFI a J Street. V kapitole 1.2.2. o fungování těchto skupin ale vynechává J Street. Přitom by bylo zajímavé ukázat rozdíly mezi AIPACem a J Street, protože to jsou dvě primární židovské izraelské lobby, které mají v mnoha otázkách odlišné pozice.

Na str. 19 autor nejprve píše, že cílem JCPOA je ukončení jaderného programu (to není přesné) a o pár řádek níže její omezení. To jsou v tomto případě podstatné rozdíly.

Tvrzení, že Barack Obama byl propalestinský (str. 25) by chtělo lépe vysvětlit. Snažil se být kritičtější vůči některým aktivitám Izraele – okupace, osady - ale jinak za Obamy došlo k navýšení americké vojenské pomoci Izraeli a k prohloubení spolupráce bezpečnostních složek.

Autor zpracoval velké množství literatury. Občas by bylo dobré ale vyvážit jednotlivé zdroje. Autor někdy pod vlivem jednoho zdroje uvádí informace, které by bylo dobré podrobit kritické úvaze. Např. vliv lobby na média kritická vůči Izraeli.

3. **FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je formálně velmi dobře zpracována. Autor se občas nevyhnul překlepům. Také by chtělo sjednotit interpunkci za, či před čísly, odkazující k poznámce pod čarou. Zvykem je psát tečku, či čárku před číslo. Autor používá obě varianty.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práce je velmi solidně napsána. Autor si vybral zajímavé a aktuální téma, ke kterému našel velké množství literatury. Sice se mu nepodařilo plně odpovědět na jím stanovenou výzkumnou otázku, nicméně čtenáře seznámí s podstatnými informacemi o roli a pozicích izraelských lobby v USA v otázce iránského jaderného programu.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (jedna až tři):

- Jak si autor vysvětluje úspěch J Street mezi americkými židy?
- Jak se AIPAC staví k Bidenově přístupu k dohodě s Íránem?
- Souhlasíte s názorem bývalého izraelského velvyslance v USA Rona Dermera, že Izrael by se měl více soustředit na spolupráci s evangelikány, spíše než s americkými Židy?
<https://www.timesofisrael.com/dermer-suggests-israel-should-prioritize-support-of-evangelicals-over-us-jews/>

5. **DOPORUČENÍ / ~~NEDOPORUČENÍ~~ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA B**

(A-F):

Datum:
20.5.2021

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.